

7. Зерновий коридор: відвантажено майже 9 млн тонн агропродукції. *Порти України*. 25.10.2022. URL: <https://bit.ly/3DcD1KT> (дата звернення: 27.10.2022)

8. Росія вийде із “зернової угоди”, якщо її вимоги проігнорують. 13.10.2022. URL: <https://bit.ly/3zjiALc> (дата звернення: 27.10.2022)

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-263-0-51>

REGULATION OF ONLINE GAMBLING PLATFORMS IN EU LEGISLATION

РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ГРАЛЬНИХ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ В ЗАКОНОДАВСТВІ ЄС

Shcherbak H. R.

*Postgraduate Student at the Department
of International,
Civil and Commercial Law
State University of Trade
and Economics
Kyiv, Ukraine*

Щербак Г. Р.

*аспірант кафедри міжнародного,
цивільного та комерційного права
Державний торговельно-економічний
університет
м. Київ, Україна*

Стрімкий розвиток цифрових та інформаційних технологій, який відбувався в кінці 20 століття не оминув і таку сферу як азартні ігри. Протягом 90-х років почали створюватися перші онлайн-платформи для їх проведення по всьому світі та зокрема в країнах Європейського Союзу. В багатьох державах світу питання, пов'язані з існуванням та діяльністю таких онлайн-платформ (реєстрація юридичних осіб, форми діяльності тощо), були законодавчо врегульовані на національному рівні.

Що стосується законодавства ЄС, то це питання безпосередньо не є врегульованим на рівні Спільноти, оскільки не має відповідної сфери в законодавстві Союзу. Керуючись принципом субсидіарності ЄС визнає за державами-членами автономію волі в тому, як регулювати організацію та діяльність онлайн-платформ для азартних ігор, оскільки це відповідає даному принципу [7]. Окрім того, ця сфера підпадає під свободу руху послуг, яка гарантується ст. 56 Договору про функціонування ЄС (далі – ДФЄС) [1].

Однак з іншого боку, питання, пов'язані з гральними онлайн-платформами, є висвітленими в багатьох нормативно-правових актах ЄС щодо інших сфер, а саме: Постанова про захист фізичних осіб щодо обробки персональних даних та про вільний рух таких даних (Постанова 2016/679), Директива щодо обробки персональних даних та захисту конфіденційності в секторі електронних засобів зв'язку (Директива 2002/58/ЄС), Директива про недобросовісну комерційну практику по відношенню до споживачів на внутрішньому ринку (Директива 2005/29/ЄС), Директива про недобросовісні умови споживчих контрактів (Директива 93/13/ЄС), Директива про захист прав споживачів в дистанційних контрактах (Директива 97/7/ЄС), а також Директива про права споживачів (Директива 2011/83/ЄС), Директива про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання коштів та фінансування тероризму (Директива 2005/60/ЄС) [3, с. 4].

Також варто звернути увагу на Рекомендацію Європейської Комісії про принципи захисту споживачів і гравців азартних ігор в Інтернеті та запобігання неповнолітнім азартним іграм в Інтернеті (Рекомендація 2014/478/ЄС) [2], де зазначається ряд рекомендацій до національних законодавств держав-членів ЄС щодо регулювання даної сфери. Серед них варто виділити наступні: законодавства держав-членів мають гарантувати, що споживачі мають достатню інформацію про ризики, пов'язані з азартними іграми (пункт 40); держави-члени повинні забезпечити, щоб неповнолітні не мали доступу до азартних ігор відповідно до правил, які діють для мінімізації їхнього контакту з азартними іграми (пункт 8-9); повинен існувати процес реєстрації для індивідуальних облікових записів, який дозволить операторам вести облік поведінки гравців і ініціювати необхідні сповіщення (пункт 15); гравці повинні мати доступ до служб підтримки, щоб звернутися за допомогою, коли існує загроза виникнення залежності (пункт 30); користувачі повинні мати можливість виключити себе з азартних вебсайтів (пункт 32); держави-члени повинні забезпечити проведення навчання для операторів азартних ігор в Інтернеті задля забезпечення гарного розуміння проблем, пов'язаних з проблемою залежності, і набуття навичок контактування з гравцями (пункт 50).

Що стосується регулювання діяльності онлайн-платформ на національному рівні, то національні законодавства країн ЄС можна розподілити на наступні категорії: відкрите ліцензування, де ліцензія надається за умови дотримання багатьох визначених критеріїв ліцензування (Мальта); обмежене ліцензування – кількість ліцензій, які

видаються гральним компаніям, є обмеженою (Бельгія, Греція, Чехія); державна монополія – ліцензії надаються лише одній (державній) організації (Норвегія, Польща, Словаччина, Швейцарія, Швеція) [4].

Варто зазначити, що надання автономії волі державам-членам ЄС у сфері регулювання організації та діяльності гральних онлайн-платформ на основі принципу субсидіарності часто конфліктує зі свободою руху послуг, яка гарантується ДФЄС. Відтак в Європейському суді справедливості було розглянуто ряд справ, що стосуються даної сфери. Позиція Суду в більшості справ полягала в тому, що він підтверджує, що надання та використання транскордонних азартних послуг є економічною діяльністю, яка підпадає під дію основних свобод ДФЄС. Згідно з позицією Суду ст. 56 ДФЄС забороняє обмеження свободи надання послуг саме одержувачам в інших країнах ЄС. Окрім того, не існує зобов'язань щодо взаємного визнання дозволів або ліцензій на надання послуг з азартних ігор, виданих органом влади в державі-члені ЄС. Таким чином Суд визнав права країн-членів ЄС обмежувати транскордонне надання певних азартних послуг, якщо це необхідно для захисту суспільних інтересів, таких як захист неповнолітніх, боротьба із залежністю від азартних ігор, а також запобігання злочинам і шахрайству [5]. Зокрема, в справах 'Bwin v Santa Casa' та 'Betfair' розглядалося питання відповідності норм законодавства відповідної держави до ст. 56 ДФЄС, які закріплювали організацію азартних ігор в Інтернеті за державною компанією, Суд постановив, що ці норми не суперечать ст. 56 ДФЄС та не є дискримінаційними [6, с. 74-75]. Аналогічне рішення Суд прийняв у справі 'Sjöberg and Gerdin', де розглядалося питання відповідності норм законодавства відповідної держави до ст. 56 ДФЄС щодо монополії державної компанії у сфері азартних ігор в Інтернеті, яка обґрунтовувалася боротьбою зі злочинністю та захистом прав споживачів [6, с. 77].

Отже, можна підсумувати, що хоча й існує ряд нормативно-правових актів ЄС, які врегульовують певні питання щодо діяльності гральних онлайн-платформ, однак на рівні ЄС відсутні нормативно-правові акти, які б безпосередньо стосувалися цієї сфери й таким чином ця сфера була повністю передана під компетенцію держав-членів, що в результаті призводить до конфліктних ситуацій між державами-членами та гральними онлайн-платформами. З іншого боку роль нормативно-правових актів взяли на себе рішення Європейського суду справедливості, винесені по справах, що стосуються організації та діяльності гральних онлайн-платформ, які фактично формують

прецедентне право в даній сфері, заповнюючи значну прогалину в законодавстві ЄС.

Література:

1. Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union. Date of update: 01.02.2020. *EUR-Lex website*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02016E%2FTXT-20200301> (date of access: 24.10.2022).

2. Commission Recommendation of 14 July 2014 on principles for the protection of consumers and players of online gambling services and for the prevention of minors from gambling online. Date of update: 14.07.2014. *EUR-Lex website*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32014H0478> (date of access: 24.10.2022).

3. Casabona S. The EU's online gambling regulatory approach and the crisis of legal modernity. *EU Centre Singapore Working Paper*. 2014. no. 19. P. 1-9. URL: https://www.academia.edu/5666560/The_EU_s_online_gambling_regulatory_approach_and_the_crisis_of_legal_modernity (date of access: 24.10.2022).

4. EU online gambling regulation: What you need to know. *Danailova, Todorov and Partners Law Firm*. URL: <https://lawfirm.bg/en/publications/eu-online-gambling-regulation> (date of access: 24.10.2022).

5. Gambling case law. *European Commission website*. URL: https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/online-gambling/gambling-case-law_en (date of access: 24.10.2022).

6. Kaburakis A., Rodenberg R. M. Odds: Gambling, Law and Strategy in the European Union. *Business Law International*. 2012. Vol. 13, no. 1. P. 63-96. URL: https://www.academia.edu/1349824/Odds_Gambling_Law_and_Strategy_in_the_European_Union (date of access: 24.10.2022).

7. Online gambling in the EU. *European Commission website*. URL: https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/online-gambling_en (date of access: 24.10.2022).